

DJEČJI VRTIĆ SELCA

**KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „SELCA“
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./2020.**

Selca, rujan 2019.

Sadržaj

1. Kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	3
1.1. Svrha i važnost kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	4
1.2. Struktura kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.....	5
1.3. Područja kompetencijskih dimenzija.....	5
1.4. Naša vizija kurikuluma vrtića.....	6
1.5. Kurikulum Dječjeg vrtića „Selca“	9
2. Programi	11
2.1. Redoviti program.....	11
2.2. Inkluzija djece s teškoćama	15
2.3. Program predškole.....	15
2.4. Sigurnosno- zaštitni i preventivni program	17
3. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada na nivou ustanove.....	21
4. Projekti.....	28
5. Vrednovanje i samovrednovanje u vrtiću	29
5.1. Samovrednovanje odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića „Selca“	30

1. Kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta i temelji se na dobrom razumijevanju djeteta, njegovih interesa, razvojnih potreba, mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija, stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i dr. potencijala. Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička i integrirana priroda kurikulumu podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikulumu usmjerena je na razvoj potencijala svakoga pojedinog djeteta te na poštivanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja. Razvoj kurikulumu započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces.

1.1. Svrha i važnost kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja te posredno kvaliteti njegova obiteljskog života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji potiču razvoj svih sposobnosti svakog djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okruženje za kvalitetan život djeteta.

Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike kao što su osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i dr. Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2. Struktura kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Temeljna struktura predškolskoga kurikuluma podijeljena je na tri područja u kojima dijete stječe kompetencije: ja (slika o sebi), ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica), svijet oko mene (prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština, održivi razvoj). U svakom od ovih područja određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična upotreba pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja će mu omogućiti nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutnom okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje

različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okruženju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

1.4. Naša vizija kurikuluma vrtića

Djetetov razvoj počinje upoznavanjem samog sebe i otvara se u svijet i odnose s drugima. Svojim ćemo radom brinuti da osiguramo izazove koji će omogućiti raznolikost iskustava kojima će djeca uz vlastitu aktivnost stjecati znanja i iskustva o svijetu što ih okružuje, a istovremeno razvijati sposobnosti za razvoj uma, prosuđivanje i osjećaj odgovornosti.

Za uspješan odgoj djeteta značajan je odnos obitelji i ustanove, obitelji i vrtić u utjecaju na dijete međusobno se povezuju i isprepliću. U tom odnosu važna je podjela odgovornosti i različitih nadležnosti. U našem vrtiću posebno mjesto u radu zauzima građenje profesionalnih, suradničkih i partnerskih odnosa s roditeljima. U tom kontekstu osobit trud ulaže se u stvaranje osobno i socijalno potkrepljujućih situacija za aktivnu i ravnopravnu interakciju i komunikaciju odgojitelja i roditelja.

Vrtić predstavljaju zaposlenici koji svojim znanjem, kompetencijama, vrijednostima i kulturom življenja omogućuju kvalitetu življenja u vrtiću svoj djeci i ujedno razvijaju identitet i posebnost svakog pojedinca. Život i rad u vrtiću temelji se na međusobnoj odgovornosti i

razvijanju kulture dijaloga usmjerenog na dobrobit djeteta, te kvalitetno reagiranje i konstruktivno rješavanje problema vezanih uz odgoj i razvoj djece.

Ovdje smo zbog djece i za djecu kojoj želimo omogućiti sigurno i poticajno okruženje za rast i razvoj. Roditelje ćemo dosljedno i korektno izvještavati o razvoju njihovog djeteta. Skrbit ćemo i za vlastiti stručni i profesionalni razvoj.

Odgojno-obrazovne ishode donose odgojitelji i stručni suradnici poznajući potrebe djece (tjelesne, emocionalne, spoznajne, socijalne, komunikacijske i sl.); te njihove individualne potencijale, a odnose se na razvoj temeljnih kompetencija: znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini dr. Pri tom je igra osnovni model učenja i cjelovitog razvoja djeteta. To se postiže otvorenim didaktičko-metodičkim sustavom koji djeci i djelatnicima u odgoju i obrazovanju omogućuje slobodu u izboru sadržaja, metoda i oblika rada što je preduvjet razvoja kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. Pri tom je zadaća odraslih pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje.

Način na koji potičemo aktivno i suradničko učenje djece jest konstantno stvaranje primjerenog okruženja. Stimulirajuće okruženje jest ono u kojem prevladavaju pozitivne društvene interakcije i međusobno povjerenje. U takvom okruženju djeca razvijaju socijalne vještine i kompetencije.

Odgojitelji podržavaju suradničko učenje djece kroz posebne strategije podrške, odnosno stvarajući prostorni i materijalni kontekst, vremenski, socijalno-emocionalni, vodeći pri tom računa o spoznajama psihologije ranog razvoja. Ovdje su posebno važne činjenice da dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti na temelju vlastitih interesa, samo bira materijale i odlučuje što će s njima činiti. U procesu aktivnog istraživanja materijala, tijekom kojeg dijete ima direktno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i kombiniranja, koristi se svim osjetilima, a svoje iskustvo verbalizira.

Strategije podrške kroz:

a) Prostorno-materijalni kontekst

Bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakciju. Odgojitelj organizira prostor za igru djece u jasno prepoznatljive centre aktivnosti koji su djeci privlačni i ugodni za boravak, dajući osjećaj topline i sigurnosti. Materijali su složeni na dohvata djece, u dovoljnim količinama, primjereni razvojnim kompetencijama i interesima djece, sigurni, uredni i estetski vrijedni. Pravilno strukturiran prostor svojim rasporedom centara djeci omogućuje različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, ali istovremeno nudi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost. Kroz bogatu ponudu konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja tj. učenje činjenjem. Raznovrsnost, dostupnost, količina i način ponude materijala promovira neovisnost i autonomiju učenja djeteta.

b) Vremenski kontekst

Organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, njegovog biološkog ritma i rutine koju zahtjeva organizacija rada u vrtiću. U promišljanju vremenskog konteksta osnovno je načelo da svaki trenutak življenja djeteta u vrtiću ima jednaku važnost i jednak odgojno-obrazovni potencijal.

c) Komunikacijski kontekst

U interakciji s djetetom odgojitelj njeguje stav koji neće biti poučavateljski, već nedirektivni. U svrhu poticanja socio-emocionalnog razvoja kao temelja razvoja kompetentnog djeteta, odgojitelj razvija i njeguje empatijom vođenu komunikaciju s djetetom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Uvažavajući sigurnost svakog djeteta odgojitelj je djetetu emocionalno dostupan, komunicira s njim na način da mu pruža osjećaj ohrabrenja i podrške, prijateljstva, po potrebi utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i

privrženosti. To čini promatrajući i prateći djetetovo ponašanje, njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju. Djetetovu prirodnu potrebu da istražuje, upoznaje i razumije vlastito okruženje, odgojitelj podržava svojom zainteresiranošću, entuzijazmom i oduševljenjem. To čini i verbaliziranjem djetetovih postupaka, postavljanjem otvorenih i poticajnih pitanja te dijeljenjem optimističnih opažanja o svemu što nas okružuje. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i čuđenje, odgojitelj stvara bazu za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava. S obzirom na važnost razvoja sposobnosti samoregulacije ponašanja, odgojitelj usmjerava i prema potrebi modificira ponašanje djeteta, na način da djetetu daje jasne upute, objašnjava posljedice pojedinog ponašanja, dogovara jasna pravila te verbalnim i neverbalnim putem dijete opskrbljuje jasnim povratnim informacijama.

1.5. Kurikulum Dječjeg vrtića „Selca“

Dječji vrtić „Selca“ je predškolska ustanova koja u tri vrtićke skupine provodi program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz šestosatni vrtićki program. Vrtić pohađaju djeca u dobi od navršene tri godine do polaska u osnovnu školu.

U dječjem vrtiću „Selca“, od rujna 2018. godine ostvarivao se redoviti šestosatni i desetosatni program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim interesima i mogućnostima.

U svibnju 2019. godine poslali smo dopis Ministarstvu znanosti i obrazovanja u kojem tražimo da nam se zbog provođenja projekta „**Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja**“, umjesto postojećeg desetosatnog programa odobri provođenje dva kraća programa, jedan u jutarnjem terminu, a jedan u poslijepodnevnom terminu. Od Ministarstva znanosti i obrazovanja smo dobili suglasnost za provedbu redovitog odgojno – obrazovnog programa u izmijenjenim uvjetima u smislu promjene vremena provedbe programa.

Program se provodi u tri mješovite vrtičke skupine djece u dobi od navršene 3 godine do polaska u školu, a ovu godinu je upisano 44 djece, među kojima 9 novoupisanih i 11 djece predškolskog uzrasta.

Pri izradi kurikulumu stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti. Bitne pretpostavke u ostvarivanju ciljeva postavljenih kurikulumom su: podizanje stručnih kompetencija odgojitelja i stručnog suradnika, kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić, prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unapređenja u ovoj pedagoškoj godini su: organizacijsko vođenje ustanove, kultura ustanove, prostorno-materijalni i tehnički uvjeti rada te suradnja s užom i širom društvenom zajednicom.

Razvojni ciljevi Ustanove su sljedeći:

- Osnaživanje timskog rada
- Poboljšanje komunikacije i kvalitete odnosa
- Razvijati kulturu dijaloga među svim djelatnicima
- Povećati planiranje temeljeno na praćenju i prepoznavanju individualnih kompetencija djece

Vrtićki kurikulum razrađen je po odgojno-obrazovnim programima. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz evaluacije rada prethodne pedagoške godine.

2. Programi

Programi odgoja i obrazovanja predškolske djece polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetovog vlastitog razvoja, u funkcionalnom smislu cjelovitog programa, koji ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih, intelektualnih, emocionalnih i socijalnih).

2.1. Redoviti program

Dječji vrtić "Selca" provodi redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim interesima i mogućnostima.

Dječji vrtić "Selca" ustrojen je kao ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u kojoj se ostvaruju redoviti programi na hrvatskom jeziku. Plan i program rada je usklađen s potrebama roditelja glede njihovih radnih i drugih obveza, a provođenje pedagoškog procesa s potrebama djeteta i grupom djece. Raspored sati po grupama: petosatni program od 6:30 – 11:30, šestosatni program od 8:00 - 14:00, i petiposatni program od 11:30 – 17:00.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad

- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi

Obilježja programa i cilj

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od navršene tri godine do polaska u osnovnu školu, a odvijaju se kao:

- petosatni program od 6:30 – 11:30
- šestosatni program od 8-14:00
- petipolsatni program od 11:30 – 17:00.

Nositelji programa

Na programu predškolskog odgoja i obrazovanja, njege i zaštite zdravlja radi ravnateljica Petra Nižetić (Nikice), 3 odgojiteljice Darija Trutanić, Petra Nižetić (Rikarda), i Marina Rupnik, te pedagoginja Ružica Babarović. Od 21.09.2017.g. Antonijela Bošković, stručna prvostupnica (Baccalaurea) sestriinstva je primljena u radni odnos kao zdravstvena voditeljica na osam sati tjedno (ona je zaposlen u Domu zdravlja SDT na odjelu opće medicine i stomatologije na puno radno vrijeme; zbog toga u našem vrtiću može odrađivati posao zdravstvenog voditelja kao dopunski rad).

U sklopu projekta „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“ planiramo zaposliti još jednog stručnog suradnika.

Način ostvarivanja programa

Način ostvarivanja Programa je usklađen s potrebama roditelja glede njihovih radnih i drugih obveza, a provođenje pedagoškog procesa s potrebama djeteta i grupom djece. Redoviti program počinje s radom u 6:30 i traje do 17,00 sati. Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanje i stjecanje znanja. Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja - individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije s djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja

- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

Vremenik aktivnosti programa

Od 01. rujna 2019. do 31. kolovoza 2020. godine, svakim radnim danom od 6:30 do 17:00 sati.

Raspored po grupama.

- petosatni program od 6:30 – 11:30
- šestosatni program od 8:00 - 14:00
- petipolsatni program od 11:30 – 17:00.

Provođenje aktivnosti u Vrtiću vezano je uz interes djece te posluživanje obroka i vrijeme odmora.

Način vrednovanja programa

Vrednovanje redovitog programa ostvaruje se kroz praćenje provedbe bitnih zadataka Godišnjeg plana i programa dječjeg vrtića "Selca", samoevaluacijom odgojitelja i stručnog suradnika i putem upitnika za odgojitelje i roditelje na kraju pedagoške godine.

Odgojitelji će svoju valorizaciju i samovrednovanje provedenih aktivnosti bilježiti:

- tromjesečno u knjigu pedagoške dokumentacije
- na temelju praćenja, tekstualnih zapisa, foto i video dokumentacije, odnosno vođenja portfolija za svako dijete (razvojne mape)

- zajedničko vrednovanje tromjesečnog razdoblja provest ćemo zajednički na Odgojiteljskom vijeću putem razgovora

2.2. Inkluzija djece s teškoćama

Ove pedagoške godine imamo troje djece s posebnim potrebama uključene u postojeće odgojno-obrazovne skupine. Inkluzija djece s poteškoćama pruža mogućnosti promatranja i oponašanja dobrih modela učenja, te životnih interakcija s djecom koja nemaju teškoća, a svoj djeci kroz svakodnevne i planirane situacije razvoj osobnih kompetencija. Pazimo na to da prostor što više bude strukturiran tako da omogući svoj djeci izbor aktivnosti koje žele.

Desetak djece ima lakše teškoće, a najčešće su to iz područja govora, a najučestaliji su artikulacijski poremećaji. Ove poremećaje dijagnosticira (u suradnji s roditeljima i odgojiteljima) naša vanjska suradnica logopedinja, te sustavno radi na njihovu otklanjanju. Kao i kod ostalih segmenata rada i kod ovog je jako značajna suradnja stručnjaka, roditelja, odgojitelja i djece.

2.3. Program predškole

Program predškole Dječjeg vrtića „Selca“ temelji se na zakonskim aktima, Nacionalnom okvirnom kurikulumu te Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u skladu s kojima se program predškole temelji na cjelovitosti aktivnosti koje se izvode. Teži se poticanju cjelovitog razvoja i odgoja te samostalnog učenja djece. Sukladno Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, 7/8, 1991) predškolski odgoj i obrazovanje temelji se na humanističko-razvojnog pristupu koji podrazumijeva uvažavanje razvojnih i posebnih potreba djeteta, suradnju s roditeljima te uvažavanje suvremenih postignuća teorije i prakse predškolskog odgoja.

Pri provedbi odgojno-obrazovnih aktivnosti uzima se u obzir specifičan kontekst odrastanja djece – kulture i tradicije okruženja u kojem živimo. Odgojno-obrazovni rad

planira se kroz različite aktivnosti i projekte čija je glavna zadaća poticati, razvijati i unapređivati djetetova znanja, vještine, navike i kompetencije te zadovoljiti njegove interese koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.

Ciljevi programa

U provođenju programa predškole postavljeni su specifični ciljevi, a to su osigurati dobrobiti za dijete, poticati cjeloviti razvoj djeteta, odgoj i učenje djece te razvoj kompetencija i ostvarivanje jednakih prava za sve. Predškolskim programom osigurat će se okruženje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, što ga u školi očekuju.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci školskim obveznicima 2019./2020. pedagoške godine. Djeca koja su uključena u odgojno-obrazovni program vrtića tijekom cijele godine uključena su i u program predškole od 1. listopada 2019. godine. Djeca koja se još nisu prijavila ili se naknadno dosele na naše područje bit će uključena u program predškole koji će se izvoditi u trajanju od 250 sati godišnje za djecu koja nisu polaznici redovitog programa dječjeg vrtića u skladu s organizacijom rada odgojno-obrazovne ustanove. U slučaju otežanih uvjeta dolaska i boravka djece te malog broja djece (do pet), program će se izvoditi i s manjim brojem sati, ali ne manjim od 150 sukladno navedenom Pravilniku. U sklopu provedbe 250-satnog odnosno najmanje 150-satnog trajanja programa predškole treba predvidjeti najmanje 10% od ukupnog broja sati za provedbu drugih aktivnosti izvan ustanove (posjeti, izleti, kulturne priredbe, zdravstveni i sportski programi i slično) koji će se pokušati organizirati i u većem broju sati, ovisno o mogućnostima i potrebama nositelja i sudionika programa.

Način realizacije

Realizacija programa predškole ostvarivat će se primjenom suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna će se pozornost pridavati poticajnoj organizaciji sociopedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara. U dječjem vrtiću omogućit će se zadovoljavanje različitih potreba i interesa djece prilagodbom odgojno-obrazovnog pristupa. Provodit će se različite aktivnosti i projekti primjenom različitih oblika rada (zajednički rad u skupini, rad u manjim skupinama, rad u parovima, individualni rad) te različitim metodičkim pristupima (metodama poučavanja, verbalnim metodama, istraživačkim, problemskim, metodama promatranja, demonstracije...).

2.4. Sigurnosno- zaštitni i preventivni program

Cilj:

- Zaštita sigurnosti i zdravlja djece, poticanje samozaštitnog odgovornog ponašanja i svjesnog izbjegavanja rizika, osnaživanje djeteta za sigurno ponašanje
- Afirmacija potencijala djeteta i izgrađivanje osobe koja poštuje ljudska prava i humane vrijednosti

Sigurnost djece kao profesionalna obveza zaposlenika regulirat će se funkcionalnim mjerama sigurnosti, usklađenih sa zakonskom regulativom, posebnostima ustanove i programskim okvirom. Bitne zadaće odgojno obrazovnog rada planirat će se, ostvarivati i valorizirati u svjetlu Konvencije o pravima djeteta.

Ciljevi ovoga programa ostvarivat će se kroz nekoliko razina:

Odgojitelji:

- Timskom suradnjom odgojitelja i stručnog suradnika utvrditi rizike i procijeniti postojeću situaciju s obzirom na sigurnost djeteta u Vrtiću

- U okvirima stručnog usavršavanja odgojitelja dati prednost temama koje su usklađene s ciljevima ovoga Programa
- Uključiti odgojitelje u izradu Protokola postupanja u rizičnim situacijama
- Sustavna edukacija odgojitelja i stručnog suradnika

Djeca:

- Kroz odgojno obrazovne sadržaje i projekte osnaživati dijete u odgovornom i samozaštitnom ponašanju (razvoj pozitivne slike o sebi, stjecanje socijalnih vještina u smislu samozaštite, odupiranja nasilnom ponašanju, odgoj za i o dječjim pravima, odgoj za zdrave stilove života i dr.)

Roditelji:

- Informiranje roditelja o sigurnosno-zaštitnim programima u Vrtiću, utvrđivanje prava, obaveza i odgovornosti svih sudionika
- Pružanje podrške i jačanje roditeljske kompetencije u području odgoja i poticanja dječjeg razvoja s ciljem sigurnog i sretnog odrastanja (uključivanje roditelja u neke odgojno obrazovne sadržaje s djecom, edukativni rad s roditeljima- tematske radionice i predavanja, individualni savjetodavni rad i dr.)

Koordinatori programa:

- Međusobno povezivanje svih relevantnih nositelja Programa
- Izrada plana i zadaća po radnim grupama (protokoli postupanja)
- Praćenje primjene donesenih protokola, suradnja s ravnateljicom Ustanove (usklađivanje sa zakonskom regulativom, nadzor, poštivanje dogovorenih rokova itd.)
- Suradnja s vanjskim institucijama i suradnicima
- Valorizacija Programa (izvješća i rasprava na sastancima radne grupe)

Fizička sigurnost djeteta:

- Utvrđivanje i pridržavanje jasnih pravila u vezi dovođenja djeteta u Vrtić i dolaska po dijete (utvrđeno Ugovorom)
- Kod boravka djece izvan vrtića, šetnje, posjete, izleti, zimovanja, ljetovanja (s aspekta fizičke sigurnosti: broj odraslih osoba u pratnji, izbor prijevoznika uz suglasnost roditelja i dr.)
- Postupci i metode djelovanja pri korištenju igrališta i šire okolice
- Postupci i metode djelovanja pri korištenju unutarnjih prostora Vrtića

Utvrđivanje postupaka kod rizičnih situacija:

- Nedolazak roditelja po dijete nakon radnog vremena Vrtića
- Bijeg djeteta iz Vrtića
- Kretanje nezaposlenih osoba po Vrtiću
- Potreba za evakuacijom djece (npr. plin, požar, potres...)
- Podsjetnik na postupke i metode pružanja prve pomoći

Zdravstvena zaštita djeteta:

- Povrede djece (Protokol postupanja kod povrede djece)
- Postupanje kod epidemija
- Postupanje kod bolesnog djeteta
- Standardi higijene i čistoće unutarnjeg i vanjskog prostora

Zaštita djeteta od zlostavljanja i zanemarivanja:

- Sumnja na zlostavljanje i zanemarivanje

- Diskretni osobni zaštitni postupci (obiteljski rizični čimbenici, borba roditelja za skrbništvo nad djetetom, psih. bolesti roditelja i dr.)
- Sprečavanje zloupotrebe vizualnog materijala snimljenog u vrtiću (fotografiranje djece, video snimke i dr.)
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji djece, nasilja među djecom, nasilja između odgojitelja i roditelja

3. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada na nivou ustanove

1. Unapređenje i oblikovanje poticajnog materijalnog, socijalnog i vremenskog okruženja prostora skupine te oblikovanje novih zajedničkih prostora u funkciji igre i učenja djece.

Primjena suvremenih procesa učenja i proširenje istih na nivou cijele ustanove.

- Prostor soba strukturirati i mijenjati tijekom godine na način da je transparentan i omogućuje različite oblike grupiranja djece, druženja, osamljivanje, različite interakcije i komunikacije
- Obogaćivanje centara kvantitetom i kvalitetom materijala planiranim i izrađenim u suradnji s djecom
- Smišljeno i pravovremeno planirati prostorno i organizacijski te omogućiti djeci da većinu dana slobodno cirkuliraju između soba birajući prostor i aktivnosti
- Stvaranje suradničkog ozračja u odgojno-obrazovnoj ustanovi i uspostavljanje partnerskih odnosa između svih sudionika odgojno obrazovnog procesa (dijete-dijete, odrasli-dijete, odrasli-odrasli)
- Osposobljavanje i osvještavanje za bolje slušanje i razumijevanje djece
- Pokretanje projekata prema interesu djece u vrtićkim skupinama, praćenje i dokumentiranje te prezentacija projekata djeci, roditeljima i široj zajednici

Očekivani rezultati

- Prostorno, materijalno i vremensko okruženje zadovoljava potrebe i interese djece, svi prostori potiču djecu na suradnju, igru i učenje
- Otvorena vrata između skupina u kojima su ponuđeni različiti poticaji nastali kao produkt zajedničkog planiranja i koji omogućavaju slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora za igru
- Suradnički dijalog među svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa
- Proveden i dobro dokumentiran projekt u svakoj skupini

2. Nastavak vrednovanja i samovrednovanja odgojno-obrazovnog rada Ustanove

- Praćenje provedbe zadaća Ustanove
- Samoevaluacija

Očekivani rezultati

- Provedena samoevaluacija
- Kontinuirano praćenje ostvarivanja zadaća Ustanove

3. Očuvanje kulturne baštine, upoznavanje glavnih karakteristika običaja i povijesti kraja – uvođenje zavičajne nastave u predškolske ustanove (rad kroz projekte).

- Upoznavanje glavnih karakteristika, običaja i povijesti kraja
- Sudjelovanje u običajima

Očekivani rezultati

- Prezentiran rad široj društvenoj zajednici (medijska popraćenost, prezentacije projekata i stvaralaštva djece)
- Sudjelovanje u javnim i kulturnim aktivnostima u organizaciji općine Selca

4. Razvijanje ekološke svijesti i aktivnog odnosa djece i odraslih u neposrednom prirodnom i društvenom okruženju

- Razvrstavanje i recikliranje otpada s ciljem očuvanja okoliša
- Provedba eko projekata

Očekivani rezultati

- Provedeni i dobro dokumentirani eko projekti
- Sve skupine provode eko aktivnosti i dokumentiraju ih
- Obilježavanje dana planete Zemlje
- Sudjelovanje u eko akcijama lokalne zajednice

5. Razvijanje svijesti o važnosti i potrebi provođenja tjelesnog vježbanja, u primjerenim zdravstveno-higijenskim uvjetima, u svrhu očuvanja i unapređenja zdravlja. Razumjeti utjecaj nepravilne prehrane na razvoj bolesti i poremećaja

- Svakodnevno promišljati i osigurati različite materijale i igre na vanjskom prostoru s ciljem što raznovrsnijeg izražavanja, istraživanja i konstruiranja
- Svakodnevno dogovarati, planirati i provoditi različite sportske aktivnosti na vanjskom prostoru i u sobama dnevnog boravka
- Šetnje bližom okolicom Vrtića

Očekivani rezultati

- Planiranje sportskih aktivnosti i materijala koji se koriste na vanjskom prostoru u cilju integriranog učenja vidljivo u dokumentaciji skupina i svakodnevnom radu
- Aktivnosti provedene na vanjskom prostoru i sobi dnevnog boravka, dokumentirane i prezentirane u unutarnjem prostoru (sobe dnevnog boravka, međuprostori) i na roditeljskim sastancima

6. Razvijanje komunikacije među svim sudionicima odgojno-obrazovnog rada s naglaskom na razvijanje partnerskih odnosa odgojitelja i roditelja

- Suradnja odgojitelja, stručnih suradnika i roditelja u prepoznavanju i optimalnom zadovoljavanju djetetovih potreba
- Poticanje odgojitelja na korištenje što raznolikijih oblika suradnje s roditeljima
- Podizanje kvalitete komunikacije odgojitelja s roditeljima
- Informiranje, savjetovanje i komunikacija s roditeljima putem individualnih i grupnih razgovora, roditeljskih sastanaka, radionica za roditelje i dr.

Očekivani rezultati

- Kontinuirana interakcija i komunikacija svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa
- Potpunija razmjena informacija
- Uzajamno uvažavanje

Tijekom pedagoške godine odgojne skupine djece bit će uključene u javne priredbe, kazališne predstave, odlaziti će na jednodnevne izlete – za što će biti ishodovana pismena suglasnost roditelja. Planirani za ovu pedagošku godinu su:

- Studio Suncokret
- Produkcija Z
- Kazalište Prijatelj
- Dječja čarobna scena
- Posjet Gradskom kazalištu lutaka u Splitu
- Posjet Muzeju osjetila u Splitu

- Posjet parku prirode u Sutivanu

Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima:

- Prvi dan jeseni, 23. rujna 2019.
- Europski tjedan sporta, 23. – 30. rujna 2019.
- Dan hrvatske policije, 29. rujna 2019.
- Međunarodni dan starijih osoba, 1. listopada 2019.
- Dan glazbe, 1. listopada 2019.
- Međunarodni dan nenasilja, 2. listopada 2019.
- Međunarodni dan zaštite životinja, 4. listopada 2019.
- Svjetski dan pošte, 9. listopada 2019.
- Dan bijelog štapa, 15. listopada 2019.
- Svjetski dan pješaćenja, 15. listopada 2019.
- Početak mjeseca hrvatske knjige, 15. listopada 2019.
- Dani kruha - dani zahvalnosti za plodove zemlje – listopad 2019.
- Svjetski dan hrane – 16. listopada 2019.
- Dan jabuka – 20. listopada 2019.
- Dan međusobnog pomaganja – 26. listopada 2019.
- Svjetski dan animiranog filma – 28. listopada 2019.
- Jesenske svečanosti – listopad i studeni 2019.

- Svi sveti – 1. studenog 2019.
- Dan ljubaznosti - 13. studenog 2019.
- Međunarodni dan djeteta i dječjih prava – 20. studenog 2019.
- Dan volontera – 5. prosinca 2019.
- Sveti Nikola - 6. prosinca 2019.
- Prvi dan zime – 21. prosinca 2019.
- Predbožićne i novogodišnje aktivnosti – prosinac 2019.
- Svjetski dan Brailleova pisma – 4. siječnja 2020.
- Dan smijeha – 10. siječnja 2020.
- Dan Winnie Pooha – 18. siječnja 2020.
- Međunarodni dan zagrljaja - 21. siječnja 2020.
- Svjetski dan čitanja na glas – 1. veljače 2020.
- Dan nutelle – 5. veljače 2020.
- Sv. Valentin -Valentinovo – 14. veljače 2020.
- Međunarodni dan darivanja knjiga – 14. veljače 2020.
- Svjetski dan pripovijedanja bajki – 26. veljače 2020.
- Dan ružičastih majica – 27. veljače 2020.
- Maškare – veljača i ožujak 2020.
- Dan žena – 8. ožujka 2020.
- Dan očeva i sv. Josip – 19. ožujka 2020.
- Međunarodni dan sreće – 20. ožujka 2020.
- Svjetski dan kazališta za djecu i mlade – 20. ožujka 2020.

- Prvi dan proljeća i Svjetski dan šuma – 21. ožujka 2020.
- Svjetski dan sindroma Down – 21. ožujka 2020.
- Svjetski dan voda – 22. ožujka 2020.
- Međunarodni dan kazališta – 27. ožujka 2020.
- Međunarodni dan dječje knjige – 2. travnja 2020.
- Vožnja uskršnjim vlakom – korizma 2020.
- Uskrs – travanj 2020.
- Svjetski dan zdravlja – 7. travnja 2020.
- Pješice u školu – 10. travnja 2020.
- Međunarodni dan društvenih igara – 11. travnja 2020.
- Dan planete Zemlje - 22. travnja 2020.
- Svjetski dan plesa – 29. travnja 2020.
- Majčin dan – svibanj 2020.
- Svjetski dan sunca – 3. svibnja 2020.
- Svjetski dan ptica selica – 9. i 10. svibnja 2020.
- Svjetski dan pisanja pisma – 11. svibnja 2020.
- Međunarodni dan obitelji – 15. svibnja 2020.
- Svjetski dan sporta – 29. svibnja 2020.
- Završna druženja po odgojnim skupinama i izlet – svibanj/lipanj 2020.
- Prvi dan ljeta – 21. lipnja 2020.

4. Projekti

Rad na projektu nije moguće unaprijed planirati. Osnovni je kriterij odabira projekta, smjera njegova razvoja i duljine trajanja interes djece. S obzirom da je interese djece nemoguće planirati unaprijed (za razdoblje cijele pedagoške godine) ovdje su navedeni projekti koji su se provodili tijekom prošle pedagoške godine. Sukladno interesima djece odgojitelji će ove godine planirati materijale kojima će poticati djecu na daljnja istraživanja i prema potrebi organizirati refleksije.

5. Vrednovanje i samovrednovanje u vrtiću

Suvremeno koncipiran rani i predškolski odgoj i obrazovanje bazira se na humanističko-razvojnem pristupu i znanstvenim spoznajama o načinima učenja djece. Svrha mu je osigurati optimalne uvjete za uspješan odgoj i cjelovit razvoj svakog djeteta kako bi u potpunosti razvilo sve svoje potencijale, svoje vještine, sposobnosti učenja i druge kapacitete, te kako bi razvilo dostojanstvo, samopoštovanje i samopouzdanje. Jedna od temeljnih vještina koje bi dijete trebalo početi stjecati u najranijoj dobi jest naučiti kako dobiti ono što želi i treba, a da pri tom ne ugrozi potrebe i prava drugih u zajednici. Konvencija o pravima djeteta nalaže da svako dijete ima pravo na najbolje temelje u životu i obvezu odraslih da djeci osiguraju to pravo.

Kvaliteta sustava predškolskog odgoja i obrazovanja određuje se kao rezultat djelovanja niza subjektivnih i objektivnih čimbenika koji u sinergiji omogućuju uspješno zadovoljavanje potreba svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa u ozračju prijateljskih i suradničkih odnosa uz stalnu tendenciju rasta. Predodžba vrtića kao zajednice subjekata koji uče, koji su stalni istraživači, zahtjeva kontinuirano vrednovanje usmjereno na istraživanje, razumijevanje i usavršavanje odgojno-obrazovne prakse.

Definicija kvalitete odgojno-obrazovne prakse nije nepromjenjivo, statično pitanje sa samo jednim ispravnim odgovorom. Zahtjevi za kvalitetom temelje se na živoj razmjeni znanja, iskustava i sklonosti svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Iz navedenog proizlazi da je kurikulum odgojno-obrazovne ustanove neodvojiv od procesa učenja djece i odraslih, a ističe da je sukonstrukcija znanja moguća jedino u zajednici koja uči. Stoga jedan od kriterija vrednovanja i samovrednovanja sustava ranog i predškolskog obrazovanja, odnosno dječjih vrtića, treba ići u smjeru istraživanja, praćenja i osvješćivanja te stalnog inoviranja postojeće prakse, radi unapređivanja dječjih vrtića i njihove transformacije u zajednice koje uče.

Kvalitetno vrednovanje i samovrednovanje je najmoćnije sredstvo za poticanje promjena nabolje, to je utvrđivanje trenutnog stanja, detektiranje problema i/ili dobre prakse, određivanje prioriteta, pronalaženje ideja za rješavanje problema i/ili unapređenje prakse i utvrđivanje pozitivnih postignuća i njihovo osnaživanje.

5.1. Samovrednovanje odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića „Selca“

Ove pedagoške godine usmjerit ćemo se na samovrednovanje s ciljem stvaranja boljih temelja za objedinjeno vrednovanje. Vrednovanje unutar ustanove provodit će ravnatelj, odgojitelji i stručni suradnik na osnovu timskog planiranja, evaluacije procesa i rezultata, na sastancima stručnog aktiva te odgojiteljskim vijećima. Pratit ćemo provedbe aktivnosti i ostvarivanje ciljeva Ustanove. Odgojitelji će voditi propisanu pedagošku dokumentaciju koja je ujedno materijal za vrednovanje. Cjelovito vrednovanje odgojno-obrazovnog rada usmjereno je prema vrednovanju samih programa i njihovoj kvaliteti, vrednovanju odgojno-obrazovnih postignuća djece prema postavljenim očekivanim ishodima – kompetencijama. Osim postignuća, vrednovat ćemo i proces učenja što je jedna od važnih aktivnosti djeteta i odgojitelja. Koristit ćemo različite metode za osvrt i izvore informacija: godišnje, tromjesečne, tjedne, dnevna planiranja i zapažanja – timska planiranja i osvrti. Praćenje provedbe bitnih zadaća i izvještavanje, dosje djeteta, upitnici, ankete (ovisno o potrebi), refleksija i samorefleksija svih stručnih radnika dječjeg vrtića Selca. Uključenost roditelja u različite oblike suradnje, vrednovanje aktivnosti koje se provode u Vrtiću, koristit će se za unapređenje odgojno-obrazovnog rada. Kroz različite instrumente i postupke iskazat ćemo rezultate u Godišnjem izvješću rada dječjeg vrtića Selca. Napredovanje svakog djeteta pratit će se kroz individualni portfolio (razvojna mapa). Ova tehnika praćenja pomoći će odgojitelju u planiranju djetetovih aktivnosti i praćenju razvoja djeteta. Djetetu će pružiti mogućnost samovrednovanja i vršnjačkog vrednovanja, roditeljima aktivno uključivanje, a svim stručnim radnicima za unapređenje kvalitete procesa odgoja i obrazovanja u dječjem vrtiću Selca.

Krajnji je cilj samovrednovanja Vrtića utvrđivanje postojećeg stanja te jačanje kapaciteta ustanove da samu sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru, vodeći računa o stvaranju uvjeta za uspješno zadovoljavanje potreba i prava svih. U skladu s navedenim nužno je stvoriti okruženje i ozračje za slobodan dijalog u kojem će samovrednovanje i refleksije pojedinaca biti nadopunjene refleksijama svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Na temelju članka 15. (NN 94/13) Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i članka 19. Statuta Dječjeg vrtića "Selca", Upravno vijeće Dječjeg vrtića "Selca" je na sjednici održanoj _____. godine, na prijedlog Ravnateljice, donijelo Kurikulum Dječjeg vrtića "Selca" za pedagošku 2019./2020. godinu.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:

Marčelo Štambuk

KLASA: 601-01/19-01/126

URBROJ: 2104/07-06-01-19-01

RAVNATELJICA:

Petra Nižetić

PEDAGOGINJA:

Ružica Babarović

U Selcima, rujan 2019. godine.